

Maden - İş'den HABERLER

TÜRKİYE Maden, Madeni Eşya ve
Sanayii İşçileri Sendikası

NEWS REPORT

Metal, Metal Goods, And Machine
Industry Workers' Union OF TURKEY

962/121
3.11.1962

Cağaloğlu, Nuruosmaniye Cad. Alibaba Türbe Sok. No 18 Kat 3
STANBUL (TURKEY)

MADEN OCAKLARINDAKİ İŞ ŞARTLARI ÇOK BOZUK

Fethiye civarındaki Göcek köyündeki maden işletmelerinden Maden-İş Sendikası'na bir çok acı şikâyetler gelmiştir. Durumu yerinde incelemek üzere Maden-İş Genel Sekreteri Ruhi Yümlü Göcek'e gitmiş ve sendikanın Göcek Semt Şubesi yöneticileriyle birlikte Göcek maden ocaklarında işçilerle görüşmüş, olup bitenleri tesbit etmiştir. Bu konuda Ruhi Yümlü, Sendika Genel Başkanlığına önemli bir rapor vermiştir.

Maden ocaklarındaki işyerlerinde çalışan işçilerin iş şartlarını ve işverenlerin sosyal anlayışını belirten bu raporun özeti aşağıdadır:

"Göcek'te 4-5 maden işletmesi bulunmaktadır. Bunların en önemlisi Etibank'a aittir. Türk Maadin Şirketi'nin de işletmeleri vardır. Ayrıca bir Fransız şirketi de krom ocaklarına sahiptir.

Etibank işletmesi müdürü ile Türk Maadin Şirketi işletmesinin müdürü bakanaktır. Bu yakınlık ikisinin de aynı sosyal politikayı- eğer buna sosyal politika denebilirse- izlemektedirler. Fransız Şirketinde çalışan işçilerin en önce söyledikleri şudur:

"İyi ki Türk işletmelerinde çalışmıyoruz."

Zira ne Etibanka ne Türk Maadin Şirketine, ne de Sitki Koçmanlara ait işyerlerinde çalışan işçilerin hiç birine Fransız şirketindeki ilgi ve insanî muamele gösterilmemektedir. Bu gerçeği belirtmekten bir Türk sendikacı olarak utanç duymaktayım.

Bu şirketlerin ve iktisadî Devlet Teşekküllerinden olan Etibank'ın işyerlerindeki durumu şudur:

ETIBANK OCAKLARI

Hakkını arayan işçi hemen işten atılmaktadır. İşçilere günde bir öğün yemek verme mecburiyetine riayet edilmemektedir. Yemek yerine işçilere yalnız yarım tayın verilmektedir. Bunlara son verilerek işçilere iyi yemek çıkmasını isteyen Maden-İş Göcek Semt Şubesi Başkanı Kemal Bayezit işten çıkarılmış ve olay Sendikacı Mahkeme'ye intikal ettirilmiştir. Fakat Etibank işletmesi müdürü, Kemal Bayezit'in köyü olan Cöymen köyünden işçi almayı yasak etmiştir. İş isteyenlere:

"Git sana Kemal Bayezit iş versin" cevabı verilmektedir.

Etibank'ın maden yolunu kısaltıcı yol inşaatını yapan müteahhid işçilere haklarını ödememektedir. İki ay çalışan işçiye ancak bir ayağa yakın ücret ödenmektedir. Müteahhid işçilere Tasarruf Bonolarını vermemekte, vergilerini ve sigorta primlerini ödememektedir. Maliye durumdan Etibank'ı haberdar etmiştir. Etibank işletmesi müteahhide verilecek paradan Maliyenin alacağını kesmektedir. İşçiler de alacaklarının Etibank'ca kesilmesi isteğini reddetmiştir. Müteahhid, alacaklarını isteyen işçilere vergi karnelerini bile iade etmemektedir. Bölge Çalışma Müdürlüğü 6 aydan beri işyerine müfettiş göndererek şikâyetleri inceletmemiştir.

Etibank'tan hakkını aradığı için çıkarılan işçilerin Türk Maadin Şirketi işyerlerine alınmaması için iki bakanak prensip kararına varmıştır. Bu yüz'den Maden Kanununa aykırı olarak maden köylerinden işçi alınması gerektiği halde bu ilke akralık gayreti yüzünden hükümsüz kalmıştır.

İşçiler işyerlerine iki saat yaya yürüyerek gelmektedir. Bu süre iş müddetinden sayılmamaktadır. İki saat yorgunluğu ile gelen işçiden randıman beklenmektedir. İşçilere çizme ve muşamba verilmemiştir. Yalnız Maden Çavuşlarına çizme ve muşamba verilmektedir. Bir gün hastalanan bir işçi işe gelmezse ona üç dört gün ceza olarak iş verilmemektedir."

Maden-İş Genel Sekreteri Ruhi Yümlü'nün maden ocakları ile ilgili raporundan özel şirketlere ait olanı ayrıca özetlenerek basına verilecektir.

Sayın Halis Bilici
İstinye Hamam sokak N^o:5
Ş e h i r

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI